

Klachtenprocedure Ongewenste Omgangsvormen

Inleiding

GroenLinks heeft naast de wens ook de wettelijke verplichting om het mogelijk te maken voor medewerkers om onregelmatigheden of misstanden te melden. We voelen deze verantwoordelijkheid niet alleen naar medewerkers, maar naar iedereen die zich inzet voor GroenLinks, als lid of medewerker.

Als je binnen GroenLinks ongewenst gedrag ervaart, heeft het meestal de voorkeur om dit zoveel mogelijk onderling op te lossen. Daarmee bedoelen we dat je in gesprek gaat met degene die zich in jouw ogen ongewenst gedraagt. Zo nodig met ondersteuning van een leidinggevende als je een dienstverband hebt, een afdelingsvoorzitter als je actief GroenLinks lid bent, een bemiddelaar of een vertrouwenspersoon.

Soms biedt deze informele route geen oplossing. In die gevallen kun je kiezen voor een formele route. Dan kun je een beroep doen op deze regeling en een klacht indienen bij de commissie ongewenste omgangsvormen. Deze klachtenprocedure hoort bij het integriteitsbeleid. Vragen over deze klachtenprocedure kun je stellen aan je leidinggevende of onze vertrouwenspersoon. Deze regeling is op 19 januari 2023 vastgesteld door het partijbestuur nadat de ondernemingsraad heeft ingestemd.

Definitie begrippen

In deze interne klachtenregeling worden de volgende begrippen als volgt gedefinieerd:

- het partijbestuur: de statutaire directie van GroenLinks;
- de toezichtraad: de raad die ervoor zorgt dat het partijbestuur haar wettelijke verplichtingen en financiële verantwoordelijkheden in acht neemt, de statuten, reglementen en congresbesluiten naleeft en GroenLinks deugdelijk bestuurt. Indien een klacht het partijbestuur betreft, vervangt de toezichtraad het partijbestuur in alle stappen beschreven in deze procedure;
- de medewerker: ieder persoon die werk verricht voor GroenLinks: d.w.z. alle medewerkers, ex-medewerkers, stagiaires, oproepkrachten, uitzendkrachten, ingehuurd dienstverleners, vrijwilligers en leden of sympathisanten met een functie (tot twee jaar na uitdiensttreding of opzegging van het lidmaatschap);
- commissie ongewenste omgangsvormen: de door het partijbestuur benoemde klachtencommissie die bevoegd is om de klacht over ongewenste omgangsvormen in behandeling te nemen en daar een uitspraak over te doen. De commissie ongewenste omgangsvormen bestaat uit Iris van Melle, Klaas Sloots, Nicolette van Haastrecht, Glimina Chakor, Fred Claasen (vicevoorzitter) en Martine Leewis (voorzitter). De commissie ongewenste omgangsvormen bestaat uit tenminste vijf leden, een voorzitter, een vicevoorzitter en drie algemene leden;
- de klager: de medewerker of het partijlid die een klacht indient bij de commissie ongewenste omgangsvormen;
- de beklaagde: de medewerker en/of het partijlid tegen wie de klacht is gericht;
- de commissie ongewenste omgangsvormen: de commissie ongewenste omgangsvormen die de klacht in behandeling neemt;

- ongewenste omgangsvormen: psychosociale arbeidsbelasting zoals gedefinieerd in de Arbowet: (seksuele) intimidatie, agressie en geweld, pesten, discriminatie, uitsluiting of ontoelaatbare werkdruk vanuit leidinggevenden/medewerkers.

Artikel 1: Procedure

- 1.1 Een medewerker of partijlid die een klacht heeft over ongewenste omgangsvormen kan een formele klacht indienen. De klager kan zich rechtstreeks, of met ondersteuning van een vertrouwenspersoon, met een klacht wenden tot de commissie ongewenste omgangsvormen.
- 1.2 Een klacht moet per e-mail worden ingediend bij de secretaris van de commissie ongewenste omgangsvormen via het e-mailadres: coo@groenlinks.nl

Een klacht bevat tenminste de volgende informatie:

- naam, adres, functie en afdeling klager;
- het tijdstip/de tijdsperiode waarbinnen en de plaats waar de ongewenste omgangsvorm(-en) zich heeft/hebben afgespeeld;
- concrete feiten: welke vorm van ongewenste omgangsvormen het betreft, beschrijving van de gedraging(en). Onderbouw dit zo mogelijk met e-mails, verslagen van gesprekken, getuigenverklaringen, enzovoorts;
- de impact die de ongewenste omgangsvorm heeft op werk, privé en/of gezondheid;
- welke stappen er tot nu toe zijn ondernomen;
- naam, functie, afdeling van de aangeklaagde(n);
- dagtekening en handtekening van de indiener;

De klacht kan door meerdere personen gezamenlijk worden ingediend.

De secretaris stuurt binnen 5 werkdagen de klacht door naar de leden van de commissie ongewenste omgangsvormen.

- 1.3 De secretaris van de commissie ongewenste omgangsvormen stuurt uiterlijk binnen twee weken een ontvangstbevestiging naar het privé (e-mail) adres van de klager, inclusief een exemplaar van deze klachtenprocedure ongewenste omgangsvormen.
- 1.4 De secretaris van de commissie ongewenste omgangsvormen stelt de voorzitter en de leden van de commissie op de hoogte van de klacht en vraagt hen zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 3 weken na ontvangst van de klacht, om hun oordeel te geven over de ontvankelijkheid van de klacht. In de situatie dat daarover verschil van mening bestaat, komt de commissie bij elkaar.
- 1.5 De commissie ongewenste omgangsvormen bepaalt of de klacht in eerste instantie ontvankelijk of deels ontvankelijk is en in behandeling wordt genomen. Een klacht is niet-ontvankelijk, indien:
 - a. de klacht niet voldoet aan hetgeen de Arbeidsomstandighedenwet onder psychosociale arbeidsbelasting verstaat, of;
 - b. de klager of beklagde niet onder de definitiebepaling van 'klager' of 'beklaagde' valt, of;
 - c. de klacht niet binnen 3 jaar na het voorval schriftelijk is ingediend, of;

- d. de klacht reeds eerder is behandeld door de commissie ongewenste omgangsvormen, tenzij sprake is van nieuwe feiten en omstandigheden;
 - e. de klacht anoniem is ingediend.
-
- 1.6 Wanneer de klacht niet-ontvankelijk wordt verklaard, krijgt de klager hierover schriftelijk (op het privé (e-mail) adres) een bericht (inclusief onderbouwing) van de commissie ongewenste omgangsvormen. In geval de termijn van 3 jaar voor het indienen van de klacht is overschreden, kan de commissie ongewenste omgangsvormen gemotiveerd besluiten de klacht alsnog ontvankelijk te verklaren.
 - 1.7 Wanneer de klacht in behandeling wordt genomen, worden klager en aangeklaagde hierover schriftelijk (op het privéadres of op het privémailadres) op de hoogte gesteld. De beklaagde ontvangt dan tevens deze klachtenprocedure en de (relevante delen uit) de klachtenbrief. De commissie ongewenste omgangsvormen laat het partijbestuur weten dat zij een klacht in behandeling nemen, zonder enig inhoudelijk detail te delen. De commissie ongewenste omgangsvormen kan er in overleg met het partijbestuur voor kiezen om de klacht niet zelf te behandelen, maar hiervoor een extern onderzoek te laten uitvoeren conform artikel 1.11.
 - 1.8 De voorzitter van de commissie ongewenste omgangsvormen stelt binnen 3 weken na ontvangst van de formele klacht de behandelende commissie ongewenste omgangsvormen samen. De commissie bestaat uit tenminste twee leden, die op basis van de aard van de klacht worden geselecteerd. Bij de samenstelling van de commissie ongewenste omgangsvormen zorgt de voorzitter ervoor dat: er voldoende kennis beschikbaar is op psychosociaal en juridisch gebied. De leden kunnen desgewenst afspraken maken over de specifieke aandachtsgebieden. Daarnaast is diversiteit van de commissie ongewenste omgangsvormen een belangrijk aandachtspunt bij de samenstelling. Iemand die te betrokken is bij de klager, beklaagde of bij de ongewenste omgangsvormen waarover de klacht is ingediend, kan geen deel uitmaken van de commissie ongewenste omgangsvormen.
 - 1.9 Zodra de klacht is bevestigd, wordt het onderzoek uitgevoerd conform de bepalingen uit deze regeling. Het onderzoek start met het horen van klager en beklaagde tijdens een hoorzitting. Dit geschiedt separaat. Het horen van klager en beklaagde gebeurt binnen één maand nadat schriftelijk is bevestigd dat de klacht in behandeling wordt genomen. De klager en de beklaagde worden op verschillende tijdstippen uitgenodigd.
 - 1.10 Daarnaast kunnen getuigen en andere betrokkenen worden gehoord (in een hoorzitting) op verzoek van de klager, de beklaagde of de commissie ongewenste omgangsvormen. De commissie ongewenste omgangsvormen bepaalt hoeveel en welke getuigen gehoord worden. Indien de commissie besluit bepaalde getuigen niet te horen doet zij hiervan gemotiveerd mededeling aan klager en beklaagde. De beklaagde(n) en getuigen die zijn opgeroepen door de commissie mogen kiezen of zij hier gehoor aan geven (het is niet verplicht). Wanneer beklaagde(n) of getuige(n) geen gehoor geven aan de oproep, dan heeft de commissie niet alle informatie die zij nodig achten. De beoordeling van de klacht vindt dan echter wel doorgang op basis van de informatie die wel beschikbaar is. De commissie heeft recht op ontvangst van alle informatie van de zijde van de werkgever of betrokken

partijorganen die ze bij de invulling van haar taak nodig heeft.

- 1.11 De commissie kan een onderzoek plaats laten vinden door deskundigen, na instemming van het partijbestuur. De kosten hiervan komen voor rekening van GroenLinks.
- 1.12 Tijdens het onderzoek kunnen klager en beklaagde zich laten bijstaan door een vertrouwenspersoon of een externe raadspersoon. GroenLinks vergoedt maximaal 10 uur van de kosten van de vertrouwenspersoon per klacht. Wanneer de vertrouwenspersoon het nodig acht om meer dan 10 uur ondersteuning te bieden dan kan deze eenmalig een verzoek tot urentuitbreiding indienen bij het partijbestuur. GroenLinks vergoedt maximaal 10 uur van de kosten van de externe raadspersoon (zonder mogelijkheid tot uitbreiding) op basis van een te bespreken (gangbaar) tarief, na goedkeuring door het partijbestuur.
- 1.13 Van elke hoorzitting wordt een verslag gemaakt en waar mogelijk ook opgenomen met opnameapparatuur om tot een zo zorgvuldig mogelijke verslaglegging te komen. Dit zal aan de partijen vooraf worden meegedeeld. De opnames worden gedurende de looptijd van de procedure in een beveiligde omgeving opgeslagen. Na afloop van de procedure zullen de opnames worden gewist. Het bewaren en wissen van de opnames valt onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de commissie ongewenste omgangsvormen (zie ook lid 1.20).
- 1.14 De zittingen van de commissie ongewenste omgangsvormen zijn niet openbaar.
- 1.15 Betrokkenen (klager, beklaagde en eventueel anderen die gehoord zijn) krijgen het verslag van hun eigen hoorzitting voorgelegd ter (eventueel digitale) ondertekening voor akkoord. Indien gewenst, kunnen betrokkenen schriftelijk commentaar aan het verslag separaat toevoegen. Indien betrokkene weigert te ondertekenen, wordt de reden daarvan in het rapport vermeld.
- 1.16 Na het horen van getuigen en andere betrokkenen worden klager en beklaagde in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen, door middel van inzage op locatie in hun wederzijdse gespreksverslagen, waarna ze vervolgens daarop ten overstaan van de commissie een reactie kunnen geven. Daarna wordt het onderzoek gesloten. Na sluiting van het onderzoek worden geen personen meer gehoord, tenzij de commissie ongewenste omgangsvormen dat gewenst acht. De commissie stelt de klager, de beklaagde en het partijbestuur van GroenLinks schriftelijk op de hoogte van het feit dat het onderzoek is afgesloten.
- 1.17 In overleg stelt de voorzitter van de commissie ongewenste omgangsvormen de plaats en tijd van de beraadslaging door de commissie vast. De beraadslaging van de commissie vindt buiten de aanwezigheid van de betrokkenen plaats. De commissie beoordeelt of er een vermoeden is op basis van redelijke gronden dat er sprake is van ongewenste omgangsvormen. Op basis daarvan stelt de commissie vast of de klacht aannemelijk is. Aspecten van beoordeling zijn onder andere:
 - de aard en ernst van de ongewenste omgangsvormen;
 - het eenmalig of zich structureel voordoen van het gedrag;

- het verschil in machtspositie tussen klager en beklaagde;
- de mate waarin van de beklaagde verwacht mag worden dat beklaagde weet wat gewenst en ongewenst is;
- de medeschuld van de organisatie;
- de staat van dienst van betrokkenen (aantal dienstjaren/eerdere aantekeningen/recidive);
- de eventuele aanwezigheid van getekende integriteitsverklaringen van klager en beklaagde
- de vraag hoe in eerdere gevallen over soortgelijke ongewenste omgangsvormen is beslist.

- 1.18 Indien de klacht aannemelijk is kan de klacht (deels) gegrond verklaard worden. De commissie ongewenste omgangsvormen komt binnen drie maanden na de schriftelijke bevestiging dat de klacht in behandeling wordt genomen tot een oordeel. Deze termijn kan indien nodig met maximaal één maand worden verlengd, wanneer de commissie ongewenste omgangsvormen oordeelt dat er nog onvoldoende gegevens ter beschikking staan. Dit dient de secretaris van de commissie dan schriftelijk te melden aan de klager en de aangeklaagde.

In haar oordeel bepaalt de commissie ongewenste omgangsvormen of de klacht gegrond, deels gegrond of ongegrond is. De commissie ongewenste omgangsvormen besluit bij meerderheid van stemmen; de minderheid is gerechtigd haar oordeel aan de uitspraak van de commissie ongewenste omgangsvormen toe te voegen. De commissie is tevens bevoegd aanbevelingen te doen die in verband staan met de klacht en/of de gevolgen daarvan.

- 1.19 De commissie ongewenste omgangsvormen deelt haar oordeel in een schriftelijk gemotiveerde rapportage aan het partijbestuur mee. De commissie stuurt een afschrift van de rapportage aan de klager en de beklaagde. De commissie ongewenste omgangsvormen waarborgt dat namen van derden geanonimiseerd worden in de rapportage. Het partijbestuur voegt de rapportage van de commissie ongewenste omgangsvormen toe aan het klachtendossier van de vereniging. Voor een klager en/of beklaagde waarvan er door GroenLinks een personeelsdossier wordt bijgehouden wordt de klacht ook bij het personeelsdossier gevoegd.
- 1.20 De bewaartermijn van de rapportage is twee jaar nadat de klachtenprocedure is beëindigd, of, in het geval van toevoeging aan het personeelsdossier dat uiterlijk twee jaar na uitdiensttreding wordt vernietigd. Dossiers aangaande het onderzoek worden voor een periode van twee jaar na afronding van het onderzoek bewaard door GroenLinks onder verantwoordelijkheid van de afdeling personeelszaken. Hierna worden de dossiers vernietigd.

Artikel 2: Besluit van het partijbestuur

- 2.1 Het partijbestuur deelt binnen vier weken na ontvangst van het rapport van de commissie ongewenste omgangsvormen een voorgenomen besluit met de klager en beklaagde waarin staat welke maatregelen zij wil treffen. Uitgangspunt is dat er geen maatregelen worden genomen die de klager benadelen.

- 2.2 Het partijbestuur kan afwijken van het door de commissie ongewenste omgangsvormen gegeven oordeel dan wel advies. Indien hiervan wordt afgeweken, geeft het partijbestuur hierover schriftelijk uitleg aan zowel de klager, de aangeklaagde, als aan de commissie ongewenste omgangsvormen.
- 2.3 Alvorens definitief te beslissen stelt het partijbestuur de klager en aangeklaagde in de gelegenheid om binnen twee weken na ontvangst van het voorgenomen besluit om hun zienswijze kenbaar te maken op het voorgenomen besluit. Na deze wederhoor komt het partijbestuur tot een definitief besluit en deelt deze mee aan de klager, aangeklaagde en commissie ongewenste omgangsvormen.

Artikel 3: Nazorg

- 3.1 Het partijbestuur informeert de commissie ongewenste omgangsvormen over hoe het gegeven oordeel dan wel advies al dan niet wordt overgenomen. Wanneer het partijbestuur het gegeven oordeel dan wel advies niet overneemt en hier naar het oordeel van de commissie ongewenste omgangsvormen onvoldoende onderbouwing voor geeft, dan is de commissie ongewenste omgangsvormen bevoegd om een schriftelijk bezwaar in te dienen bij de toezichtraad.
- 3.2 Het partijbestuur ziet erop toe dat er in de nazorg aandacht wordt besteed aan de volgende onderdelen:
- toezicht op implementatie besluit, advies en aanbevelingen;
 - bescherming van de klager, beklagde en andere betrokkenen;
 - verdere ontwikkeling beleid;
 - de organisatiecultuur.
- 3.3 De commissie ongewenste omgangsvormen informeert het partijbestuur jaarlijks middels een geanonimiseerde rapportage over de samenstelling van de commissie ongewenste omgangsvormen, het aantal ingediende klachten, het aantal afgehandelde klachten en de aard van de klachten.

Artikel 4: Geheimhouding

- 4.1 Wij verwachten van alle betrokkenen dat zij vertrouwelijk omgaan met de informatie die hen ter kennis wordt gesteld.
- 4.2 Deze geheimhouding geldt niet voor het advies van de commissie ongewenste omgangsvormen en de maatregel die het partijbestuur neemt.
- 4.3 Na afronding van de klacht kunnen klager, beklagde en het partijbestuur eventueel een gezamenlijke verklaring afspreken over datgene wat wel gedeeld mag worden met de organisatie.
- 4.4 Indien tussen klager en beklagde geen overeenstemming kan worden bereikt, beslist het partijbestuur over de uiting, rekening houdend met ieders belangen.

Artikel 5: Valse beschuldigingen

- 5.1 GroenLinks neemt alle klachten zeer serieus en zal de klager nooit verzoeken om een klacht in te trekken. Mocht echter uit onderzoek blijken dat de klacht op aantoonbaar valse beschuldigingen berust of dat er bewijsstukken zijn gefalsificeerd, dan zal het partijbestuur zich genoodzaakt zien om de klachtenprocedure te beëindigen en maatregelen te treffen tegen de klager en eventuele medeplichtigen.

Artikel 6: Slotbepaling

- 6.1 Indien zich omstandigheden voordoen waarin deze klachtenprocedure niet voorziet, dan beslist het partijbestuur op grond van een advies van de commissie ongewenste omgangsvormen wat de vervolgstappen zijn.
- 6.2 De leden van de commissie ongewenste omgangsvormen mogen niet door het indienen van een klacht uit hoofde van hun functie nadeel ondervinden in hun rechtspositionele aanspraken.
- 6.3 De leden van de commissie ongewenste omgangsvormen worden noodzakelijke faciliteiten geboden om hun werkzaamheden te vervullen.

Vastgesteld door het partijbestuur op 19 januari 2023.

Deze klachtenprocedure gaat in op 19 januari 2023 en vervangt eerdere versies.